

Oponentský posudok habilitačnej práce

MUDr. Rastislav Dudič, PhD., MHA

**VZŤAH DIASTÁZY A DYSFUNKCIE SVALOV
PANVOVÉHO DNA U ŽIEN V POPÔRODNOM
OBDOBÍ**

Vypracoval:
Prof. MUDr. Jozef Záhumenský, Ph.D.
II. Gynekologicko pôrodnická klinika LFUK a UNB
Nemocnica Ružinov
Ružinovská 6
821 06 Bratislava

1. Všeobecný rozbor

Práca má celkovo 73 strán, z toho samotný text je po stranu 59, nasleduje zoznam citovanej literatúry. Práca obsahuje 21 obrázkov. Obrázky sú veľkým prínosom pre kvalitu práce, veľmi vhodne dopĺňujú text. Obrázok č. 3, ktorý zobrazuje schému hodnotenie POP-Q by mohol byť väčší, je málo prehľadný. Vysoko oceňujem zahrnutie vlastných ultrazvukových nálezov, ktoré tvoria podstatnú časť obrázkovej dokumentácie. Všetkých 12 tabuliek je prehľadných a vhodne zaradených, nemám k nim pripomienky.

Citácie (celkovo 84) sú správne usporiadané, prehľadné a homogénne sformátované. Mám výhradu k ich recentnosti, iba 21 (25%) je vydaných za posledných 10 rokov, z toho iba 4 za posledných 5 rokov.

Práca sa číta dobre, vážne chyby alebo preklepy som nezaznamenal, závažné gramatické chyby som nenašiel.

2. Aktuálnosť zvolenej témy

V minulom storočí sa pôrodníci zaoberali predovšetkým znižovaním perinatálnej úmrtnosti a závažnej materskej morbidity v súvislosti s pôrodom. Vďaka zavedeniu postupov podľa evidence based medicine sa podarilo výrazným spôsobom zvýšiť ukazatele kvality pôrodnej starostlivosti až na hranicu možného. Preto sa presúva pozornosť pôrodníkov smerom ku zvyšovaniu kvality života a ku sledovaniu dlhodobých následkov tehotnosti a pôrodu, ktoré síce nevedú k závažnej invalidizácii, ale majú vplyv na ďalší život a môžu aj ovplyvniť rozhodnutie ženy mať ďalšie deti. Veľká pozornosť sa venuje aj poraniam svalov panvového dna a s tým súvisiacou jeho dysfunkciou a jej klinickým dopadom na kontinenciu moču, stolice ale aj na kvalitu sexuálneho prežívania. Okrem samotného poranenia svalov panvového dna (avulzia) úlohu zohráva aj zmena inervácie, prípadne aj posturálne zmeny v dôsledku oslabenia svalov zabezpečujúcich vnútorný stabilizačný systém.

V tejto práci sa autor venuje práve závislosti medzi vznikom diastázy predných brušných svalov a dysfunkcie svalov panvového dna. Oba tieto stavy nielen výrazne ovplyvňujú kvalitu života žien, ale v budúcnosti môžu predstavovať základ pre závažné zdravotné problémy. Preto považujem projekt za zmysluplný a prácu za vysoko aktuálnu.

3. Splnenie sledovaných cieľov

Práca je koncipovaná ako prospektívna observačná štúdia. Bolo do nej zaradených 150 žien, čo je dostatočný počet na validnú analýzu. Boli použité štandardné vyšetrovacie metódy, založené predovšetkým na ultrazvukovom vyšetrení jednak svalov prednej brušnej steny a aj svalov panvového dna. Tieto metódy sú overené viacerými citovanými štúdiami a sú preto použiteľné v klinickej praxi ale aj pre vedecké účely. Štatistické metódy sú použité adekvátne a výsledky správne skonfrontované s publikovanými dátami. Môžem skonštatovať, že práca splnila sledované ciele.

4. Prínos práce pre vedu a prax

V prvom rade oceňujem nápad zhodnotiť spolu dysfunkciu svalov panvového dna a zároveň aj diastázu svalov prednej brušnej steny. Obe tieto svalové skupiny sa podieľajú na stabilite postavy v rámci vnútorného stabilizačného systému. Porucha ich funkcie vedie nielen k aktuálnym problémom (kontinencia, sexuálne dysfunkcie) ale z dlhodobého hľadiska môže byť základom vážnejších ochorení pohybového ale aj močovopohlavného systému. V tomto vidím veľkú výzvu do budúcnosti v rámci formulovania preventívnych opatrení u žien v súvislosti s tehotnosťou a pôrodom. Práca môže slúžiť ako podklady pre ďalšie prospektívne sledovanie aj z dlhodobejšieho hľadiska. Možno skúmať vplyv aj nasledovných tehotností na zmenu stavu. Zároveň je možné sledovať a vyhodnotiť aj viaceré rizikové faktory vplývajúce na vznik diastázy a zároveň aj na vznik panvovej dysfunkcie. Prirodzený pôrod môže dlhodobo ovplyvniť anatómiu aj funkciu svalov panvového dna, jazva po cisárskom reze má zase vplyv na funkciu svalov prednej brušnej steny. Bolo by vhodné z dlhodobého hľadiska vyhodnotiť riziká a benefity jednotlivých možností vedenia pôrodu nielen u prvorodičiek, ale aj pri vedení pôrodu u žien s anamnézou cisárskeho rezu (vplyv opakovaných laparotomií vs vplyv poranenia prednej brušnej steny a zároveň aj panvového dna).

5. Otázky na autora

- a. Vo Vašej práci ste zistili pomerne vysokú prevalenciu diastázy svalov prednej brušnej steny. Táto je čiastočne korigovateľná fyzioterapiou a neliečená môže mať následky pri vzniku degeneratívnych ochorení chrbtice. Máte pocit, že by sa mala diastáza vyhľadávať u žien po pôrode a odporučiť fyzioterapia?

6. Záver

Konštatujem, že MUDr. Rastislav Dudič, PhD., MHA preukázal v predloženej habilitačnej práci, že ovláda vedecké spôsoby klinického výskumu. Ak naplnil požadované publikačné a vedecké predpoklady pre získanie vedecko-pedagogického titulu docent, nemám námietky, aby MUDr. Rastislav Dudičovi, PhD., MHA aby mu bol po úspešnej obhajobe tento titul udelený.

V Bratislave 12.4.2024

Prof. MUDr. Jozef Záhumenský, Ph.D.